



# Les veus del Pamano

Jaume Cabré

## Les veus del Pamano

Si el Valentí Targa estava passant el matí d'aquell dilluns festiu entre els braços d'una dona que el feia vacil·lar, somiant, vivint dins del cotó fluix de la tendresa, molta gent sortia a escodrinyar si el sol es mantenia dalt del fred i feien plans per anar a l'Escullera o al Tibidabo a esbravar la canalla ben abrigada. I a l'Oriol es va passar el radiant matí mirant el portal, acaronent la pistola que duia a la butxaca, pensant has estat massa dura amb mi, Rosa, n'haviem d'haver parlat abans, Rosa, jo no sóc un feixista, Rosa, només sóc poruc, Rosa, però ara estic mirant d'arreglar-ho, Rosa; ja sé que és massa tard, però la ràbia que sento perquè sigui massa tard és la que em fa mig controlar la por. Com es diu la nostra filla?; tinc gana, Rosa, però jo no volia apartar la mirada del portal. I si no en surto viu, Rosa, i Ventura, vull que pugueu arribar a saber que el senyor Valentí Targa es tenia ben merescut el tret que procuraré que li entri per l'ull, com ell va fer amb el Ventureta. En nom de la justícia de Déu si és que existeix, que em sembla que no. Vaja, que no existeix. Explica-ho a la nostra filla, Rosa. Això pensava, filleta.

La Tina va deixar d'escriure i acostà el quadern de l'Oriol a la llum. Una mena de ratllat sobre un parell de línies. Era impossible distingir què hi havia escrit i després esborrat l'Oriol Fontelles en aquella hora de prendre decisions i dir-les als quaderns perquè no fos tan dur estar sol. Llavors va sentir una altra punxada i va tenir por del dolor, de la mort, de Déu si existeix que em sembla que no, com l'Oriol; del desamor amb el Jordi i, sobretot, de la punxada al pit, que era aquella amenaça que la doctora li va dir que si no ho tallaven, era com una mena de bomba de rellotgeria enganxada al cos. Per no tenir por es va concentrar en les dues línies ratllades. Què devia passar aquell dilluns fred de gener a Barcelona, va dir-se per no pensar en la punxada.

Va passar que, a migdia, el senyor Valentí Targa va sortir al carrer amb el Pom de Flors a la mà. El pom era una dona entre jove i madura que sí, que feia el seu goig. Va passar el que els va seguir fins a l'Arc de Triomf, pel carrer de Trafalgar. Va passar que les víctimes van entrar en un restaurant molt a la vora del Parc de la Ciutadella i l'Oriol va treure el fiador de la pistola i també hi entrà aguantant la respiració.

És molt fàcil, matar. És tan fàcil, matar algú. I més quan la força que mou l'homicida és l'odi pur i, molt important, hom té la paella pel mànec. Per això, quan l'Oriol va haver entrat al local (restaurant Estació de Vilanova, dues del migdia, cinc taules plenes, la reservada al racó, acabada d'ocupar. Una ombra ha enfosquit el vidre de l'entrada i ha obert la porta), després d'acostumar els ulls a la llum més atenuada que la del carrer, es va fixar en el Valentí Targa i anà cap a la seva taula amb la decisió al cor i intentant tenir davant seu el rostre del Ventureta i el de la seva filla desconeguda. El Pom de Flors s'havia assegut d'esquena a la paret i deia aquí va bé, carinyo?, i el senyor Valentí, mentre deia sí, sí, estava seient d'esquena a la mort. L'Oriol havia arribat davant del clatell del Valentí i havia tret la pistola de la butxaca. Llavors, mentre la dona que tenia davant seu obria la boca sense acabar d'entendre què estava passant, l'Oriol va pensar en el senyor Valentí Targa de ca de la Roia d'Altron, alcalde de Torena, innoble, assassí, deslleial, valent, arrogant, mentre setanta-sis, amic dels seus amics i només dels seus amics, enemic dels seus enemics, i la mà se li va posar a tremolar tota sola perquè matar no és tan fàcil com creia, sobretot quan saps el nom de la víctima; sobretot quan odies el qui has de matar però encara no has après a menysprear-lo. I la mà li tremolava d'una manera tan ridícula que algun client de les taules properes va mirar, distretament cap allà i ell va haver d'agafar la pistola amb les dues mans mentre el senyor Valentí s'inclinava per

damunt de la taula, per oferir més bé el clatell, i estava a punt de dir amb veu de vellut ets tan fantàstica que quan acabem de dinar hi tornem però va aturar la frase en el seu inici perquè es va fixar que el Pom de Flors obria la boca i mirava per l'espatlla d'ell cap enrere i a ell li va estranyar que no hagués reaccionat perquè el Pom de Flors era molt sensible a l'afalac i aleshores hi va caure perquè com vols que reaccioni si encara no li. Llavors va sentir l'explosió brutal a cau d'orella.

L'Oriol va disparar un cop, dos cops i prou perquè al tercer ja no va sortir cap bala, i ho va fer sense deixar de pensar en el Ventureta i el seu ull adolescent convertit en un forat de plom. Llavors es va ficar l'arma a la butxaca i va sortir sense córrer i sense veure els dos homes petrificats al vestíbul del restaurant. Amb tot va poder sentir que un dels dos deia la mare que el va parir però no s'aturà a demanar explicacions perquè duia la pressa dels assassins. Quan la porta de vidre es tancava darrere seu va sentir el xiscl del Pom de Flors i fressa de cadires enretirades però ell no es va tombar perquè ja era baixant les escales del metro de Triomf de quatre en quatre i va pensar que per una vegada a la vida les coses li estaven venint rodades perquè arribava el comboi. Potser no ho hauria pensat si hagués sabut que un home baixet i amb cara de ningú, l'havia seguit des del restaurant i s'havia ficat al mateix vagó de metro. Al cap d'una parada l'Oriol ja era al carrer de Fontanella i l'ombra baixeta al seu darrere. Al cap de mitja hora ja rodava per la carretera, camí de Molins de Rei, encara la respiració agitada salvatgement i pensant l'he matat, he matat un home per venjança, he matat, he matat el Valentí Targa i no és que me'n senti orgullós, filla meva. Però pensava en la teva mare, quan ho feia; i en la mare del Ventureta. Dalt de la moto vaig tenir la sensació que començava a treure'm la pell de covardia que em cobria i tant se me'n donava saber que si em descobrien, ningú no em podria salvar del garrot. El primer que vaig fer en arribar a Torena, al vespre i a les fosques, va ser deixar la pistola al seu lloc, descarregada perquè no sabia on guardava les bales el difunt, i vaig entrar a ca de Marés a fer un cafè i a deixar-hi caure que acabava de tornar de Lleida i el Modest, després de passar el drap pel marbre impol·lut li va dir doncs fa un moment li ha trucat lo senyor Valentí.